

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 840/2022
11.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, обоје из ..., и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милован Рајић, адвокат из ..., против тужених ГГ из ..., село ..., чији је пуномоћник Живота Милошевић, адвокат из ... и Удружења осигуравача Србије – Гарантни фонд Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог ГГ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 454/21 од 09.07.2021. године, исправљеној решењем истог суда Гж 454/21 од 02.09.2021. године, у седници одржаној 11.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог ГГ изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 454/21 од 09.07.2021. године, исправљене решењем истог суда Гж 454/21 од 02.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу, Судска јединица у Варварину П 142/15 од 30.01.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље АА и обавезан је тужени ГГ да јој на име нематеријалне штете због претрпљених физичких болова и страха исплати износ од по 60.000,00 динара, са законском затезном каматом од 30.01.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље АА којим је тражила да јој тужено УОС – Гарантни фонд солидарно са туженим ГГ исплати на име нематеријалне штете због претрпљених физичких болова износ од по 60.000,00 динара са законском затезном каматом од 30.01.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца ББ и обавезан је тужени ГГ да му на име нематеријалне штете због претрпљеног страха исплати износ од 50.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца

ББ којим је тражио да му тужено УОС – Гарантни фонд Београд солидарно са туженим ГГ исплати на име нематеријалне штете због претрпљеног страха износ од 50.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца ДД којим је тражио да му тужени солидарно на име материјалне штете исплате износ од 181.000,00 динара са законском затезном каматом од 12.01.2007. године до исплате. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени ГГ да тужиоцима АА и ББ накнади трошкова поступка у износу од 267.950,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 454/21 од 09.07.2021. године, донетом након одржане расправе пред тим судом, и исправљеном решењем истог суда Гж 454/21 од 02.09.2021. године, укинута је првостепена пресуда и пресуђено тако што су тужени обавезани да солидарно исплате накнаду нематеријалне штете, и то тужиљи АА накнаду због претрпљених физичких болова и страха у износу од по 60.000,00 динара, а тужиоцу ББ накнаду због претрпљеног страха у износу од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 30.01.2018. године до исплате; одбијен тужбени захтев тужиоца ВВ, као правног следбеника сада пок. ДД, да му тужени на име материјалне штете солидарно исплате износ од 181.000,00 динара са законском затезном каматом од 12.01.2007. године до исплате; обавезани су тужени да тужиоцима АА и ББ солидарно накнаде трошкова поступка у износу од 384.900,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, делу о накнади нематеријалне штете и трошковима поступка, тужени ГГ је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23), и нашао ревизија туженог ГГ није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, саобраћајној удес се догодио 06.12.2006. године, тако што је возило којим је управљао тужени ГГ прешло у леву саобраћајну траку, где је дошло до контакта са путничким возилом којим је управљала тужиља АА, у којем се на задњем седишту налазио њен син, тужилац ББ. Путничко возило којим је управљао тужени ГГ није било регистровано код иностраног осигураваача, нити код осигуравајућег друштва у Републици Србији. На овом возилу су биле постављене регистарске таблице које су припадале другом путничком возилу, због чега је тужени ГГ пресудом Основног суда у Крушевцу К 688/10 од 29.11.2011. године оглашен кривим за кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 356. став 1. тачка 5. Кривичног законика. Власник путничког возила којим је управљала тужиља био је њен супруг сада пок. ДД, који је преминуо у току жалбеног поступка, а на његовој заоставштини као тестаментални наследник оглашен је његов син ВВ, чији је захтев за накнаду материјалне штете у овој парници одбијен, јер није доказана висина проузроковане штете на возилу.

Околности настанка саобраћајног удеса и пропуста возача су утврђене и цењене код закључка о одговорности за штету. Према прихваћеном налазу и мишљењу вештака саобраћајне струке од 14.05.2021. године, до саобраћајне незгоде дошло је приликом скретања моторног возила којим је управљао тужени ГГ улево испред и у близини

моторног возила којим је управљала тужиља. Опасна ситуација је настала услед пропуста возача ГГ, као последица пресецања путање кретања возила којим је управљала тужиља. Скретање улево возач не сме да започне пре него што се увери да може безбедно извршити ову радњу. Пропуштањем возила тужиље које му је долазило у сусрет, тужени је имао могућност да избегне стварање опасне ситуације, али наилазеће возило није пропустио. Тај пропуст је узрочно везан за стварање опасне ситуације и настанак саобраћајне незгоде, док на страни тужиље нема пропуста узрочно везаног за настанак ове незгоде, као ни пропуста везаног за могућност избегавања ове саобраћајне незгоде.

У поступку је утврђено, на основу налаза и мишљења вештака судске медицине од 16.09.2013. године, да је тужиља АА задобила повреде које су квалификоване као јединствена лака телесна повреда, услед којих је она трпела болове јаког интензитета у трајању од једног дана, средњег интензитета у трајању од две недеље и лаког интензитета у укупном трајању од месец дана. Примарни страх јаког интензитета за сопствени живот, као и страх јаког интензитета за могуће повреде детета трајао је неколико минута, а секундарни страх јаког интензитета трајао је до медицинског збрињавања у Здравственом центру у Крушевцу, током РТГ и осталих прегледа, а страх средњег интензитета трпела је у трајању од двадесетак дана и лаког интензитета до краја лечења. На основу вештачења од стране вештака психијатра од 24.01.2014. године, је утврђено да је тужилац ББ особа са посебним потребама, неспособан да самостално води бригу о себи, укључујући обављање свакодневних животних активности, за шта му је потребна помоћ другог лица, да је у околностима настанка саобраћајног удеса трпео примарни изузетно јак страх виталне угрожености, као и страх од повреда и угрожености мајке, да је примарни страх трајао најдуже 1 минут, страх јаког интензитета трајао је око 7 часова до повратка мајке из болнице, страх средњег интензитета до 7 дана и страх слабог интензитета до 2 недеље. Након овог догађаја код њега је остала присутна манифестација „позног страха“ у виду бојазни, плашења ситуационог типа када неко од најближих сродника треба да управља моторним возилом, или када пролази поред места где се догодила несрећа. Тужилац од тада има проблема са сном.

Овако утврђено чињенично стање, резултат је оцене доказа изведених од стране другостепеног суда, који је поступио у складу са одредбом члана 383. став 3. и 4. ЗПП и по својим овлашћењима укинуо првостепену пресуду и одлучио о захтевима, применом члана 387. став 1. тачка б. истог закона. По питању одговорности за штету и пасивне легитимације туженог УОС – Гарантни фонд, другостепени суд је закључио да тужени јесу пасивно легитимисани, јер је штета проузрокована употребом нерегистрованог моторног возила са фалсификованом таблицом, које није било осигурано од аутоодговорности ни код домаће, ни код међународне организације за осигурање, искључивим пропустом возача тог возила - туженог ГГ, због чега постоји солидарна одговорност тужених, у складу са чланом 91-96. и 99. Закона о осигурању имовине и лица. Како нема доприноса тужиље настанку саобраћајне незгоде, то јој је досуђена накнада нематеријалне штете без умањења, и то за претрпљене физичке болове и страх у износу од по 60.000,00 динара, имајући у виду њихову јачину и трајање. Тужиоцу ББ досуђена је накнада нематеријалне штете због претрпљеног страха, имајући у виду његов интензитет и трајање, у износу од 50.000,00 динара. О накнадама је одлучено применом члана 200. Закона о облигационим односима.

Законом о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78..."Службени гласник РС" 18/20) прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице (члан 154). Штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања

(измакла корист) као и наношење другогме физичког или психичког бола или страха (члан 155). За претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству (члан 200. став 1). Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (став 2. истог члана). У складу са наведеним је одлучено о обавези туженог, овде ревидента, који неосновано оспорава законитост и правилност побијане пресуде.

Ревизијом туженог ГГ анализира се садржина изведених доказа и оцена другостепеног суда, што је по налажењу Врховног суда без утицаја, јер је другостепени суд извео доказе и дао јасне разлоге о чињеницима које сматра доказаним, тако да у питање није доведена правилност утврђеног чињеничног стања до којег је другостепени суд дошао у поступању по овлашћењу прописаном у члану 8. ЗПП. Због наведеног, неосновани су наводи ревизије да је другостепени суд учинио битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, јер је правилном оценом изведених доказа и правилном применом правила о терету доказивања, извео правилан закључак о постојању чињеница битних за одлуку у овој парници.

Такође, неосновани су наводи ревизије да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 271. став 4. ЗПП, јер није извршио усаглашавање налаза и мишљења вештака саобраћајне струке Ненада Милутиновића и Мирослава Милорадовића. Ово због тога што вештак Мирослав Милорадовић, дајући свој налаз и мишљење, није одговорио на задатак суда, тако да није ни било потребе за усаглашавањем овог налаза са налазом вештака Ненада Милутиновића, који доказ је изведен пред другостепеним судом и вреднован као релевантан. Неосновани су наводи ревизије да је наведена битна повреда поступка учињена и тиме што је другостепени суд одлуку засновао на налазу и мишљењу вештака судско-медицинске струке др Дарка Петковића, а да пре тога није извршено усаглашавање тог налаза са налазом и мишљењем вештака судске медицине Ружице Стевановић. Другостепени суд је утврђење о чињеницама битним за одлуку о накнади која припада тужиљи АА засновао на налазу и мишљењу вештака Ружице Стевановић. Неосновани су и наводи ревизије туженог ГГ да му налаз и мишљење вештака психијатра Бранислава Стојановића није достављен у току поступка, код чињенице да је наведени налаз и мишљење уручен његовом пуномоћнику на рочишту пред првостепеним судом 24.01.2014. године.

Код утврђеног да је до саобраћајне незгоде дошло услед пропуста на страни туженог ГГ, који је радњу скретања улево извршио без претходног уверавања да исту може безбедно извршити, а за то је постојала могућност, да на страни тужиље АА није било пропуста узрочно везаног за настанак незгоде, нити пропуста везаних за могућност избегавања саобраћајне незгоде, то су неосновани наводи ревизије да је другостепени суд пропустио да утврди да ли је на страни туженог постојала кривица за наступање саобраћајне незгоде и да је одлучио погрешном применом члана 154. Закона о облигационим односима, када је туженог обавезао на накнаду нематеријалне штете тужиоцима.

По оцени Врховног суда, о праву и висини накнада нематеријалне штете досуђене тужиљи АА и тужиоцу ББ, другостепени суд је правилно одлучио, вредновањем свих битних околности конкретног случаја. Тај суд је правилно ценио чињенице од утицаја на одлуку о висини правичне накнаде, нарочито интензитет и трајање физичких болова и страха код тужиље АА, односно интензитет и трајање страха код тужиоца ББ, водећи рачуна о циљу коме служи накнада и да се досуђивањем накнаде нематеријалне штете не може погодвати тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, све у складу са одредбом члана 200. став 2. Закона о облигационим односима. Супротно ревизијским наводима, овај суд налази да досуђени износи представљају адекватну сатисфакцију тужиоцима, као оштећеним лицима. Неосновани су наводи ревизије да тужиљи не припада накнада нематеријалне штете због претрпљених физичких болова, јер је задобила лаке телесне повреде. Право на накнаду за овај вид штете не зависи од квалификације телесних повреда у смислу лаких или тешких. Право на накнаду за претрпљене физичке болове припада лицу које услед задобијених повреда трпи физичке болове таквог интензитета и трајања да оправдавају досуђење правичне новчане накнаде. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је тужиоцу ББ досуђена накнада нематеријалне штете због претрпљеног страха због повређивања мајке. Ово због тога што је налазом и мишљењем вештака психијатра јасно утврђено да је у околностима удеса тужилац претрпео примарни изузетно јак страх за сопствени живот и здравље, а поред тога је дошло и до појаве "позног страха", односно бојазни када неко од сродника управља моторним возилом и када пролази поред места незгоде, као и поремећај сна. Досуђеним износима накнада остварује се сврха сатисфакције.

При доношењу одлуке, овај суд је ценио остале ревизијске наводе, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, јер је донета у складу са одредбама члана 153. став 1., 154. и 163. став 1-4 ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Приликом доношења одлуке овај суд је имао у виду да су у уводу решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж 454/121 од 02.09.2021. године, којим је исправљена пресуда истог суда Гж 454/21 од 09.07.2021. године, као тужиоци означени само АА и ББ, а не и тужилац ВВ, као правни следбеник сада пок. ДД, чији је захтев за накнаду штете одбијен. С обзиром да се ради о очигледној грешци у писању, коју другостепени суд може исправити у складу са одредбама члана 362. Закона о парничном поступку, то наведена омашка није утицала на правилност и законитост одлуке другостепеног суда.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**

